

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Катедра української мови імені проф. Івана Ковалика

Затверджено

на засіданні кафедри української мови
імені проф. Івана Ковалика
філологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка

(протокол № 1 від 31 серпня 2023р.)

Завідувач кафедри докт.філол.наук З.О. Купчинська

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Пруфи» і «скіли» у сучасній комунікації»

*належить до циклу загальноуніверситетських дисциплін
(гуманітарного і соціально-економічного спрямування)*

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Назва дисципліни	«Пруфи» і «скіли» у сучасній комунікації
Адреса викладання дисципліни	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра української мови імені професора Івана Ковалика
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань Спеціальність Спеціалізація
Викладачі курсу	Висоцька Т.Й., кандидат філологічних наук
Контактна інформація викладачів	tetyana.vysotska@lnu.edu.ua; https://philology.lnu.edu.ua/employee/vysotska-tetyana Головний корпус ЛНУ ім. Івана Франка, каб. 234 м. Львів, вул. Університетська, 1
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації у день проведення дисципліни за попередньою домовленістю. Он-лайн консультації за попередньою домовленістю. Для погодження часу он-лайн консультації слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка дисципліни	
Інформація про дисципліну	Міжуніверситетська вибіркова дисципліна «Пруфи» і «скіли» у сучасній комунікації» викладається для студентів гуманітарного і соціал-економічного спрямування. Ця дисципліна викладається в 6 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS)
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна становить одну з вагомих складових форм навчальної роботи, адже знайомить студентів з типами і видами комунікації на основі різножанрових текстів, поглиблює, розширює їхні знання з орфографії, граматики, стилістики сучасної української літературної мови, допомагає опанувати необхідний практичний інструментарій для ефективної комунікації.
Мета та цілі дисципліни	Метою вибіркової міжуніверситетської дисципліни є <u>ознайомити</u> студентів із сучасними навиками, методами комунікації на основі зразків різножанрових і різностильових текстів українських авторів; <u>простежити</u> за словником мас-медія і соціальних мереж, останні на сьогодні складають основну частку спілкування людей різних вікових категорій. Практичні цілі курсу передбачають Під час навчання <u>звернути увагу</u> студентів на правописні та граматичні норми у комунікативному процесі. <u>Виявити</u> зміни в лексико-семантичній системі української мови, особливо <u>наголосити</u> на джерелах нових запозичень і модифікацій у семантичній структурі слів, доцільності і правильності використання тієї чи іншої іншомовної лексеми. <u>З'ясувати і вказати</u> на причини порушення мовленнєвої компетенції.

**Література для
вивчення
дисципліни**

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики / Флорій Бацевич. – К. : Видавничий центр «Академія», 2004. – 344 с.
2. Береза Т. Гарна мова одним словом. – Львів, 2019. – 420 с.
3. Демська О. Українська мова : подорож із Бад-Емса до Страсбурга. – Харків, 2024. – 304 с.
4. Дзикович О. Комунікативно-прагматичні аспекти мовлення. Конспект лекцій для студентів фак-ту лінгвістики. – Київ, КПІ, 2015. Єрмоленко А. М. Комунікативна практична філософія : підруч. // А. М. Єрмоленко. — К. : Лібра, 1999. — 488 с.
5. Зражевська Н.І. Комунікаційні технології. Курс лекцій. – Черкаси, 2010.
6. Коваль А., Коптілов В. Крилаті слова в українській літературній мові. – К., 2013. – 704 с.
7. Ковальська Н. Питання типології дискурсу / Н. Ковальська // Науковий вісник Херсонського державного університету". Сер. : Лінгвістика. - 2014. - Вип. 21. - С. 120-123. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_2014_21_32.
8. Малахов В. А. Етика спілкування : навч. посіб. / В. А. Малахов. — К. : Либідь, 2006. — 400 с.
9. Мацюк Г. Взаємодія понять мова – війна як об'єкт лінгвістичного аналізу: результати і нові підходи / Г.Мацюк. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип. 35.Т.7. 2021.
10. Мацько Л.І. Формування культури мовлення: чинники лінгводидактичні та культурологічні. / Л.І. Мацько. Українська мова в освітньому просторі: навч. пос. Для студентів студентів-філологів освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр». – К. : Вид-воНПУ ім. М.П. Драгоманова, 2009. – 607 с.
11. Мацько Л. Феномен рідної мови в аспекті лінгвофілософії комунікативної лінгвістики / Л. Мацько // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 8 : Філологічні науки (мовознавство і літературознавство). - 2012. - Вип. 4. - С. 3-10. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_8_2012_4_3.
12. Онуфрієнко Г. С. Навчальний тлумачний словник терміно-лексики теорії мовної комунікації для студентів економіко-гуманітарних спеціальностей денної та заочної форм навчання. / Г. С. Онуфрієнко — Запоріжжя: ЗНТУ, 2009. — 70 с.
13. Онуфрієнко Г., Черневич А. Термін комунікація в поняттєвому вимірі й лінгвістичному контексті. - Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Проблеми української термінології». – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2010. – № 675.
14. Основи теорії мовної комунікації: [прогр. навч. дисц. для студ.] / [уклад. Г. С. Онуфрієнко]. — Запоріжжя: ЗНТУ, 2008. — 20 с.
15. Приходько І.В. Поетичний текст як особлива форма комунікації (на матеріалі англійськомовної канадської поезії) / Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. Том 29 (68). No 1. 2018.
16. Прищак М. Д. Дискурс поняття «комунікація» в контексті формування сучасної парадигми освіти / М. Д. Прищак // Вісник Вінницького політехнічного інституту. — 2010. — № 1. — С. 25 — 29.

	<p>17. Прищак М. Д. Комунікація, спілкування, комунікативність : категоріальний аналіз / М. Д. Прищак // Вісник Вінницького політехнічного інституту. — 2010. — № 2. — С. 5—8.</p> <p>18. Романюк І.В. Вербальні та невербальні складники діалогічного мовлення мовців (на матеріалі прозових творів І. Нечуя-Левицького) / І.В.Романюк // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 8. Філологічні науки. Мовознавство: Збірник наукових праць / Відп. ред. Л.І. Мацько. – К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2009. – С. 79-85.</p> <p>19. Ситниченко Л. А. Першоджерела комунікативної філософії / Л. А. Ситниченко. — К. : Либідь, 1996. — 176 с.</p> <p>20. Партико З.В. Теорія масової інформації та комунікації: [навчальний посібник] / З. В. Партико — Л.: Афіша, 2008. — 292 с.</p> <p>21. Фаріон І., Помилуйко-Недашківська Г., Бордовська А. Англізми і протианглізми: 100 історій слів у соціокультурному контексті. Монографія (зі словником). Львів, 2024. – 709 с.</p>
ривалість курсу	Один семестр (6)
Обсяг курсу	Загальний обсяг 90 годин (16 год – лекційні заняття і 16 годин – практичні), 58 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>Студент повинен <u>знати</u> визначення поняття комунікації; розрізняти і розуміти типи, види, форми, моделі, структурні компоненти комунікації; методи й прийоми досягнення ефективного результату комунікації; загальну модель комунікації, що включає шість компонентів: мовець, адресат, спосіб контакту, мова (код), референт, повідомлення.</p> <p><u>уміти</u>: аналізувати комунікативні ситуації художніх творів, статей ЗМІ, рекламних матеріалів та ін.;</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовувати на практиці отримані знання в конкретних комунікативних ситуаціях; • вміти вести науковий пошук щодо дослідження проблем комунікації; <p>практично застосовувати правила побудови різних видів тексту, добираючи відповідні засоби, для реалізації комунікативно-прагматичної мети висловлення;</p> <ul style="list-style-type: none"> • ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
Ключові слова	Комунікація, комунікативна лінгвістика, метод, семантична структура слова, мовленнєва компетенція, запозика, іншомовне слово.
Формат курсу	очний, дистанційний
Теми	* СХЕМА КУРСУ

Підсумковий контроль, форма	залік у 6 семестрі.
Пререквізити	Дисципліна «Пруфи» і «скіли» у сучасній комунікації» пов'язана з такими навчальними курсами: “Сучасна українська літературна мова”, “Вступ до загального мовознавства”, комунікативна лінгвістика, соціолінгвістика, психолінгвістика.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Курс передбачає застосування теоретичних, прогностичних, емпіричних методів, а також методів комплексного дослідження. Щодо технік, то під час викладання використовуються презентація, колаборативне навчання, дискусія.
Необхідне обладнання	Комп'ютер, проектор.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.</p> <p>Оцінювання в третьому семестрі (залік) проводиться за такими видами робіт:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Робота під час практичних занять - 20% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 20; • презентація проекту відповідно до обраної теми – 15% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 15; • модульний контроль - 15 % семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 15. <p>Залік (тести) – 50 балів.</p> <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані за виконання відповідних видів робіт. При цьому обов'язково враховується присутність на занятті та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом та іншими мобільними пристроями під час занять з метою, не пов'язаною з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Питання на залік	Тести
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
	МОДУЛЬ І				
2 год.	Вступні зауваги. Теоретико-методологічні основи. Сутність, визначення, історія комунікації.	Лекція	Онуфрієнко Г., Черневич А. Термін комунікація в поняттєвому вимірі й лінгвістичному контексті. - Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Проблеми української термінології». – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2010. – № 675. Основи теорії мовної комунікації: [прогр. навч. дисц. для студ.] / [уклад. Г. С. Онуфрієнко]. — Запоріжжя: ЗНТУ, 2008. — 20 с.	Обрати й підготувати різні види комунікування на матеріалі художніх творів українських письменників. 6 год.	
2 год.	Історія комунікації, дефініції поняття «комунікація». Комунікація на різних рівнях наукового пізнання.	Семінар. заняття	Онуфрієнко Г., Черневич А. Термін комунікація в поняттєвому вимірі й лінгвістичному контексті. - Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Проблеми української термінології». – Львів:		

			<p>Видавництво Львівської політехніки, 2010. – № 675.</p> <p>Основи теорії мовної комунікації: [прогр. навч. дисц. для студ.] / [уклад. Г. С. Онуфрієнко]. — Запоріжжя: ЗНТУ, 2008. — 20 с.</p>		
2 год.	<p>Види комунікації, функції: інформаційна, соціальна, прагматична, експресивна та ін.</p> <p>Теорія художньої комунікації.</p>	Лекція	<p>Приходько І.В. Поетичний текст як особлива форма комунікації (на матеріалі англійськомовної канадської поезії) / Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. Том 29 (68). № 1. 2018.</p>	<p>Укласти словничок типових мовних порушень під час комунікування серед студентів.</p> <p>9 год.</p>	
2 год.	<p>Комунікація через художній текст.</p> <p>Інтерпретація видів і типів комунікації у світлі сучасних теорій відповідно до її основних функцій.</p>	Семінар. заняття	<p>Бехта Т. Текст і дискурс як категорії літературно-художньої комунікації / Т.Бехта. ЛНУ імені Івана Франка. Наукові записки. Серія філологічна. Вип. 37. – 2013.</p>	<p>Опрацювати та проілюструвати на занятті (групова робота) конкретний приклад акту комунікації з наведенням конкретних мовленнєвих ситуацій.</p> <p>5 год.</p>	
2 год.	Теорія мовленнєвих актів.	Лекція	<p>Дзикович О. Комунікативно-</p>		

	Прагматичні аспекти комунікації.		прагматичні аспекти мовлення. Конспект лекцій для студентів факту лінгвістики. – Київ, КПІ, 2015. Єрмоленко А. М. Комунікативна практична філософія : підруч. // А. М. Єрмоленко. — К. : Лібра, 1999. — 488 с. Зражевська Н.І. Комунікаційні технології. Курс лекцій. – Черкаси, 2010.	Презентувати 5 видів мовленнєвих актів. 6 год.	
2 год.	Засоби комунікації: засоби мовної системи, паралінгвістичні засоби, компоненти інших семіотичних систем.	Семінар. заняття	Дзикович О. Комунікативно-прагматичні аспекти мовлення. Конспект лекцій для студентів факту лінгвістики. – Київ, КПІ, 2015. Єрмоленко А. М. Комунікативна практична філософія : підруч. // А. М. Єрмоленко. — К. : Лібра, 1999. — 488 с. Зражевська Н.І. Комунікаційні технології. Курс лекцій. – Черкаси, 2010.		
2 год.	Дискурс у сучасному комунікативному просторі: Сутність поняття «дискурс», типи дискурсів, членування дискурсу.	Лекція	Дзикович О. Комунікативно-прагматичні аспекти мовлення. Конспект лекцій для студентів факту лінгвістики. – Київ, КПІ, 2015. Єрмоленко А. М. Комунікативна практична філософія : підруч. // А. М.	Робота з лінгвістичними словниками. 2 год	

			<p>Єрмоленко. — К. : Лібра, 1999. — 488 с.</p> <p>Зражевська Н.І. Комунікаційні технології. Курс лекцій. – Черкаси, 2010.</p>		
2 год.	Типології дискурсу та види мовленнєвого спілкування.	Семінар. заняття	<p>Ковальська Н. Питання типології дискурсу / Н. Ковальська // Науковий вісник Херсонського державного університету". Сер. : Лінгвістика. - 2014. - Вип. 21. - С. 120-123. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_2014_21_32.</p>	<p>Підготувати приклади різних комунікативних стратегій та тактик у рекламному, політичному та публіцистичному дискурсах.</p> <p>6 год.</p>	
2 год.	Комунікація у соціальних мережах і характерні риси. Діалогічний характер електронних повідомлень.	Лекція	<p>Дзюбіна О. Комунікативний аспект соціальних мереж facebook і twitter // Вісник Дніпропетр.ун-у імені Альфреда Нобеля. Серія «Філологічні науки». 2016. по 2 (12)</p> <p>Данько Ю. Соціальні мережі як форма сучасної комунікації : політологічний вимір. – Автореф. дис. на здобут. канд. політ. наук. – Харків, 2015. – 20 с.</p>	<p>Підготувати аналіз комунікативних моделей у соціальних мережах (для зіставлення пропонується провести аналіз акаунтів осіб різних вікових груп, соціального статусу та ін.)</p> <p>6 год.</p>	
2 год.	Соціальна мережа як жанр інтернет-комунікації.	Семінар. заняття	<p>Дзюбіна О. Комунікативний аспект</p>		

			соціальних мереж facebook і twitter // Вісник Дніпропетр.ун-у імені Альфреда Нобеля. Серія «Філологічні науки». 2016. no 2 (12)		
2 год.	МОДУЛЬ II Типові порушення мовних норм комунікативних ситуацій. Комунікативна культура.	Лекція	Правопис 2019 Антисуржик: Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити: Посібник/ За заг. ред. О. А. Сербенської. – Львів, 1994. Сербенська О., Білоус М. Екологія українського слова: Практичний словничок-довідник. – Львів, 2003.	Підготувати аналіз комунікативних моделей на матеріалі ЗМІ (для зіставлення пропонується періодика кін.19 – поч.20 ст. і 21 ст.) 6 год.	
2 год.	Спостереження мовних помилок у комунікативному просторі: причини використання і способи їхнього усунення.	Семінар. заняття	Правопис 2019 Антисуржик: Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити: Посібник/ За заг. ред. О. А. Сербенської. – Львів, 1994. Сербенська О., Білоус М. Екологія українського слова: Практичний словничок-довідник. – Львів, 2003.	Аналіз типових мовних помилок серед студентів (підготувати питальник) (на матеріалі вайбер-спільноти групи) 4 год.	
2 год.	Комунікація під час війни: нові виклики, досвід, тенденції.	Лекція	Мацюк Г. Взаємодія понять мова – війна як об'єкт лінгвістичного аналізу: результати і нові підходи / Г.Мацюк. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип. 35.Т.7. 2021. Мовне законодавство і мовна політика : Україна, Європа, світ. Збірник		

			наукових праць. – К., 2019.		
2 год.	Комунікативні моделі у сфері інформаційної війни і на тлі воєнних подій.	Семінар. заняття	Мовне законодавство і мовна політика : Україна, Європа, світ. Збірник наукових праць. – К., 2019.	Підготувати науковий публічний виступ і презентацію, що передбачає різні комунікаційні моделі.	
2 год.	Медіа та комунікація.	Лекція	Партико З.В. Теорія масової інформації та комунікації: [навчальний посібник] / З. В. Партико — Л.: Афіша, 2008. — 292 с.		
2 год.	Комунікаційні моделі (на основі медійних зразків) : семіотична, іміджева, пропагандистська та ін.	Семінар. заняття	Партико З.В. Теорія масової інформації та комунікації: [навчальний посібник] / З. В. Партико — Л.: Афіша, 2008. — 292 с.	Підготувати тези наукової статті про комунікацію як міждисциплінарне явище.	
				3 год.	